

Kollektiivse pöördumine algataja

Teie 15.09.2022

Meie .03.2023 nr 1-6/23-48/1

Kollektiivne pöördumine

"Palume aidata üliõpilastel Eestisse jääda!"

Austatud pöördumise algatajad

Väliskomisjoni nimel soovin teid informeerida kollektiivse pöördumise menetlusest.

Riigikogu juhatus võttis 15. septembril 2022. aastal menetluse kollektiivse pöördumise "Palume aidata üliõpilastel Eestisse jääda!" ja edastas selle Riigikogu väliskomisjonile. Pöördumisega palutakse üle vaadata Vabariigi Valitsuse määrus, millega kehtestati sanktsioon seoses Venemaa Föderatsiooni ja Valgevene Vabariigi agressiooniga Ukrainas (VV määrus 08.04.2022 nr 42).

Kohtumised algatajatega toimusid esmalt väliskomisjoni väljasõidul Narvas Tartu Ülikooli Kolledžis 13. oktoobril ning seejärel 21. novembri väliskomisjoni istungil. Üliõpilaste praktilise mure kohaselt hakkab nende Eestis viibimise õiguslik alus lõppema ning sanktsiooni määruse tõttu ei ole võimalik elamisluba pikendada või uut taotleda.

Olete välja toonud, et soovite panustada Eesti tööturule kui kõrgharidusega spetsialistid, kes valdavad eesti keelt. Soovite siin oma erialal töötades ühiskonnale tagasi anda, kuna õpite Eesti maksumaksja kulul. Tõite välja, et olete näidanud oma meelsust ja lojaalsust Eesti riigile ning teie tagasipöördumine ei ole turvaline, sest te ei toeta sõda Ukrainas. Mitmed üliõpilased tegutsevad vabatahtlikena Ukraina põgenike abistamisel. Komisjonile on edastatud ka ülevaade üliõpilaste tegevuse meediakajastusest. Naasmisel Venemaale või Valgevenesse ähvardavad noori repressioonid.

Nimetatud istungil osalesid Haridus- ja Teadusministeeriumi, Siseministeeriumi ning Välisministeeriumi esindajad, kes selgitasid Vabariigi Valitsuse määruse kehtestamise põhimõtet, milles on keskne koht Eesti julgeoleku tagamisel.

Komisjonis leidis toetust mõte, et tuleb eristada neid üliõpilasi, kes juba õpivad Eestis ja soovivad ka edaspidi siia ühiskonda panustada ning kelle puhul on riigil rohkem võimekust hinnata nende motivatsiooni. Selle sihtrühma suurus on väike ja ei pane riigile suurt halduskoormust.

Kuulanud ära pöördumise, asjaomaste ministeeriumite ning õppeasutuse esindajad, asus väliskomisjon seisukohale, et kõrgharidusega, eesti keelt valdavad, eestimeelsed ja Eesti ühiskonda panustada soovivad inimesed on Eesti jaoks vajalikud ning seepärast toetab väliskomisjon nendele tingimustele vastava ja kitsalt piiritletud erandi tegemist. Individuaalse ja juhtumipõhise lähenemise õigus elamisloa taotlemisel õppimiseks või töötamiseks võiks olla neil, kes on omandanud kõrghariduse Eestis. Selline lähenemine on Eesti riigi, ühiskonna ja julgeoleku huvides.

Lähtudes Riigikogu kodu- ja töökorraseaduse § 152¹³ punktist 4 ning väliskomisjoni 20. detsembri 2022. aasta otsusest edastas väliskomisjon kollektiivse pöördumise Vabariigi Valitsusele seisukoha kujundamiseks. Komisjon asus seisukohale, et küsimus vajab kohest lahendamist. Valitsuse seisukoha valmistab ette Siseministeerium koostöös Välisministeeriumi ning Haridus- ja Teadusministeeriumiga, mistõttu seisukoha kujundamine võtab rohkem aega. Lisaks hoidub lahkuv valitsus hea valitsemistava järgi vältimatu vajaduseta põhimõtteliste otsuste langetamisest. Annan teile teada, et tuletame selle küsimuse arutelu vajalikkust meelde uuele valitsuskoalitsioonile.

Täna teid veelkord selle küsimuse tõstatamise eest ja samuti teie panuse eest Eesti ühiskonda.

Austusega

(allkirjastatud digitaalselt)

Andres Sutt
Esimees

Teadmiseks: Rahvaalgatus.ee
Vabariigi Valitsus

Birgit Keerd-Leppik
631 6461 birgit.keerd-leppik@riigikogu.ee